

SLOVENSKE SKUPNOSTI

Sekcija DEVIN-NABREŽINA

April 1990

Sesljanski zaliv: tu so jamstva!

Občinski svet je pred iztekom mandatne dobe odobril besedilo konvencije z družbo Fin. Tour. za ureditev Sesljanskega zaliva. Gre za sklepno dejanje pri odobritvi urbanističnih načrtov za to področje in, kar zadeva zaščito občine in občanov, nedvomno tudi za najpomembnejše dejanje. To besedilo vsebuje namreč celo vrsto jamstev, v katera je marsikdo dvomil, še zlasti pa smo pogosto poslušali kritike opozicije, ki je vseskozi trdila, da zagotovila občinske uprave nimajo nobene tehnične podlage.

Sedaj ta podlaga obstaja in občinski svet jo je dokončno pribil. Kaj pa pravzaprav vsebuje ta konvencija? Poglejmo samo nekatere točke, ki so za prebivalstvo občine najpomembnejše.

Dostop v Zaliv: Dovoljen bo prost vstop v Zaliv, tako po cestah do pristanišča kot tudi po parku, ki ga bodo primerno uredili. Možen bo prost dostop z avtomobilom ali peš do pomolov, do hotelskih objektov, plaž in športnih naprav. Predvideno je tudi podaljšanje Rilkejeve pešpoti po parku mimo kamnoloma do Botanjeka.

Plaže: Vse plaže bodo javne in torej dostopne občinstvu. Pristaniške oblasti bodo s koncesijo določile, kolikšna dolžina plaže mora biti brezplačna in na katerem predelu bo treba plačati vstopnino. Konvencija izrecno določa, da bodo imeli občani devinsko-nabrežinske občine brezplačen vstop tudi na tiste plaže, za katere bo treba sicer plačati vstopnino. V zvezi s plažami je treba še povedati, da bo morala družba Fin. Tour. zagotoviti najmanj 200 metrov dolgo plažo tudi v času del v Zalivu, tako da bo zajamčena kontinuiteta dostopa brez prekinitve zaradi del.

Parkirišča: Zagotovljenih je 1.250 javnih parkirišč. Od teh bo najmanj 350 parkirišč brezplačnih. Za ostala parkirišča cena parkirnega listka ne bo v nobenem primeru višja od cene podobnih parkirišč v mestu. Treba je poudariti, da bodo vsa parkirišča, za katera bo treba plačati parkirnino, pokrita in čuvana.

Pomorski klubi: Konvencija izrecno potrjuje, da bo morala družba zagotoviti brezplačno sedeža obema športnima društvoma, ki delujeta v Sesljanskemu zalivu, to sta pomorska kluba Čupa in Pietas Julia.

Urbanizacija in infrastrukture: Celotno urbanizacijo in infrastrukture bo morala izvesti družba Fin. Tour. sama. Stroški bodo znašali približno 12 milijard lir, medtem ko bi prispevki za urbanizacijo, ki bi jih družba morala plačati v primeru, ko bi urbanizacijska dela izvedla občina, znašali manj kot 5 milijard lir. To pomeni da bo občina pridobila oziroma prihranila 7 milijard lir.

Nedeljivost poslopij: Vprašanje, ki je najbolj kočljivo, je bilo nadvse pozitivno rešeno. V Zalivu samem bodo celoten kompleks lahko razdelili največ na štiri enote, v kamnolomu pa največ na 7 enot po približno 100 sob vsaka. To jamstvo, ki bo vključeno v zemljiško knjigo, onemogoča prodajo posameznih stanovojskih enot, sob ali ministanovanj.

Jamstva: Družba Fin. Tour. mora pred začetkom del izročiti občini zavarovalno jamstvo za vsoto 6 milijard lir, kar je polovična vrednost vseh infrastruktur. V primeru, da bi družba ne spoštovala sprejetih obvez, bo morala zavarovalnica izplačati občini 6 milijard lir odškodnine.

To so torej bistvene postavke konvencije, ki predstavlja nadvse pomemben člen pri načrtih za turistično ureditev Sesljanskega zaliva, saj je prav konvencija dokument, ki jamči občinski upravi, da bodo njene zahteve res spoštovane. Pri razpravi, ki je bila v občinskem svetu kot običajno zelo poglobljena, pa niso prišle do izraza posebne novosti. Komunisti so, kot običajno, glasovali proti konvenciji, vendar z izjemo Marina Voccija, ki je, glede na dejstvo, da je uprava sprejela neki njegov popravek, opozoril na odprtost in poudaril, da se sicer ne čuti, da bi glasoval za konvencijo, da pa prav tako ne more glasovati proti, in se je zato vzdržal glasovanja. Vsekakor pomembna odločitev, saj je bil Marino Vocci med tistimi, ki so še pred kratkim zastopali radikalnejša stališča nasprotovanja načrtu, ki ga je izdelal arhitekt Renzo Piano.

Z odobritvijo konvencije je Brezigarjeva uprava tudi izpolnila obvezo, da sklene urbanistični postopek za turistično ovrednotenje Sesljanskega zaliva pred volitvami, da bi glede na neznanko, ki jo predstavlja povolilno obdobje še zlasti za slovensko prebivalstvo naše občine, kdo ne spreminjal sklepov domačemu prebivalstvu v škodo. Upoštevajoč dejstvo, da je deželna uprava že odobrila podrobnejši načrt za Sesljanski zaliv, je sedaj birokratski postopek za odobritev načrtov končan.

VEČJA ENOTNOST MED SLOVENC TUDI PRI NAS!

Obstajajo stvari, okrog katerih bi se morali vsi Slovenci v Italiji združevati in ki bi jih morali enotno zagovarjati vsi slovenski politični predstavniki. To je temeljno spoznanje, iz katerega se je porodil zbor slovenskih izvoljenih predstavnikov 24. marca letos v Špetru Slovenov v Beneški Sloveniji. Kot je že marsikdo ugotovil, je šlo za zgodovinski dogodek, saj smo prvič po drugi svetovni vojni doživeli, da so se sestali slovenski izvoljeni predstavniki iz vse dežele, ne glede na strankarsko pripadnost in ne glede na predstavniško telo, v katero so izvoljeni. Predmet zborovanja je bilo še vedno odprto vprašanje zakonske zaščite naše narodnostne skupnosti in dogovorili so se, da bo to vprašanje tudi v središču drugega zbora, ki naj bi se zbral takoj po majskih upravnih volitvah.

dalje na 2. strani ■

Devinsko-nabrežinski tajnik Slovenske skupnosti Antek Terčon: »Samozavestno za resnično enakopravnost«

Antek Terčon je politični tajnik sekcije Slovenske skupnosti za občino Devin Nabrežina. Ta ne lahka dolžnost mu je bila zaupana v razdobju, ki je bilo in je še vedno zelo kočljivo za slovensko prebivalstvo v devinsko-nabrežinski občini. Vajeti slovenske politične organizacije je vzel v roke v trenutku, ko se je Slovenski skupnosti posrečilo ne samo ohraniti pomembno vlogo v občinski upravi in v občini na splošno, temveč obdržati tudi vodilno in odločujoče mesto v njej. Bojan Brezigar je namreč ostal župan skozi vso petletno mandatno dobo, kar predstavlja za vse slovensko prebivalstvo in zlasti za politično organizacijo, kakršna je Slovenska skupnost, velik uspeh, saj vemo, kakšni so bili in so še apetiti italijanskih vsedravnih strank. Pred SSk pa je bil imperativ: prevzete obveze tudi izpolniti!

Ali se Ti ne zdi, dragi Antek, da je tudi in predvsem v političnem pogledu zelo po-

membno, da je Slovenska skupnost ohranila svojega župana skozi vso mandatno dobo? In zakaj?

Naša občina je bila v vseh povojnih letih podvržena načrtnemu raznarodovanju, saj so oblasti hotele prikazati, da je celoten pas od Tržiča do Trsta povsem italijanski. Naša stranka se je že od župana Pepija Terčona leta 1953 odločno protivila tem načrtom in ko je vseeno prišlo do izgradnje več begunskih naselij, smo s svojo odločnostjo in doslednim bojem dosegli, da je sama Krščanska demokracija (v letu 1965 najmočnejša stranka) priznala, da smo Slovenci avtohtoni prebivalci in nam je v prvi levosredinski upravi prepustila mesto župana, katerega je vredno kril dr. Drago Legiša. Jasno je torej, da sem globoko prepričan, da je bilo naše ravnanje tudi tokrat pravilno, in smatram za velik uspeh, da smo vse-

dalje na 3. strani ■

TAKŠNE KRITIKE KPI IMAJO... KRATKE NOGE

V prejšnjih dneh je krajevna sekcija KPI ponovno razposlala po domovih občanov listič »Il laboratore di Duino Aurisina«, ki ga že nekaj let bolj ali manj redno izdajajo, seveda dosledno vedno samo v italijanščini. Ta številka je v veliki meri namenjena delovanju občinske uprave in vsebuje vrsto kritik na račun občinskega odbora in župana Brežigarja.

Tem kritikam ne bomo posvečali prevelike pozornosti, saj tudi površno informiran bralec ugotovi, koliko netočnosti in koliko laži je v njih. Sicer pa v bistvu komunisti kritizirajo Brežigarja, da je ... naredil preveč. Med kritikami smo zasledili tudi nekatere očitke, s katerimi se komunisti samo smešijo: na primer, Brežigarju očitajo, da je dobil preveč denarja od dežele za javna dela v občini, da ni uresničil nekaterih cestnih povezav (ko pa vsi vedo, da gre za pokrajinske in ne za občinske ceste), da je odprl center za prizadete »brez obveze za načrtovanje in upravljanje« (med drugim, ta center je uspešen in je bil dolgo časa edini na Tržaškem, ki je posloval tudi v slovenskem jeziku, tako da so vanj zahajali tudi slovenski otroci iz tržaške občine) in tudi, da ni odobril novega pravilnika komzult (dejansko so konzulte delovale mnogo bolje kot pod komunistično upravo, z izjemo šempolajske, edine, ki jo je vodil predsednik KPI).

Sicer pa komunisti kot kritiko navajajo dejstvo, da je Brežigar uresničil nekatere programske točke prejšnje uprave (če je bilo res tako enostavno, zakaj jih niso uresničili že prej?), pri čemer navajajo Rilkejevo sprehajalno pot,

javno razsvetljava, metanizacijo in še marsikaj. Seveda, ta dela so že dolga leta v programih občinskih uprav, dejstvo pa je, da jih doslej ni nihče uresničil.

Pa to ni vse. Komunisti na primer očitajo upravi, da je, potem ko so socialisti zapustili večino, vključila v odbor predstavnike, ki so zapustili druge stranke, in sploh jih ne zamima, da je do tega prišlo za ohranitev slovenskega župana v občini; pozabljajo pa, da bodo — tako se vsaj šušlja — na svoji listi predstavili za kandidata Luciana Ceschio, nekdanjega urednika dnevnika Il Piccolo in bivšega odbornika na tržaški občini, izvoljenega na listi Krščanske demokracije. Res ne razumemo, zakaj je nemoralno, če Baici prestopi od Liste za Trst h Krščanski demokraciji, popolnoma moralno pa, če Ceschia prestopi od KD v Komunistično partijo Italije.

Vsekakor, za konec, razumeli smo, kakšna bo volilna kampanja komunistične partije. Razumeli smo, da KPI noče graditi novih odnosov, ampak samo razrušiti, kar danes obstaja in dobro deluje. Razumeli smo, da je župan Brežigar glavna, če ne edina tarča komunistov, ki jih očitno nacionalistična politika PSI ne moti. Vse to smo razumeli. Nismo pa razumeli, s kom nameravajo komunisti po volitvah sestaviti večino. Kakorkoli že, če želijo sestaviti večino, bodo morali pač računati na Slovensko skupnost. Pod takimi pogoji, ob tolikšnih lažeh in žaljivih kritikah si sami zapirajo edino politično pot, ki je še odprta. Pa naj bo, saj pregovor pravi, da je vsak svoje sreče kovač...

Večja enotnost med Slovenci tudi pri nas!

■ nadaljevanje s 1. strani

Da obstajajo stvari, ki zahtevajo od Slovencev politično enotnost, seveda ni za Slovensko skupnost novo spoznanje, saj je prav to spoznanje botrovalo tudi njenemu rojstvu. Zato ne bomo nikogar presenetili, če rečemo, da se je prav SSK najbolj zavzela in da je najbolj delala za to, da je do zbora slovenskih izvoljenih predstavnikov v Špetru prišlo. In po tej poti namerava SSK tudi nadaljevati. Naša stranka si ne domišlja, da vrši neko vseodrešujočo poslanstvo. Je veliko skromnejša in stvarna. Skušati biti predvsem sredstvo, ki je Slovincem v Italiji na voljo, da bi čimbolj enotno in zato tudi tembolj učinkovito zagovarjali svoje pravice in zakonite koristi. In to v prepričanju, da bi na tak način prispevali tudi k splošnemu blagru, saj si ni mogoče misliti, da bo življenje na tem stičišču med narodi kdaj resnično cvetelo brez polnega doprinosa naše narodnostne skupnosti.

V tem smislu namerava SSK nadaljevati svoje delo tudi v devinsko-nabrežinski občini. Na voljo in v oporo hoče biti vsakemu Slovincu, ki se bo skušal kot tak uveljavljati, brez sektaštva, ki ji je sicer že po naravi tuje. In v tem smislu namerava spodbujati k večji akcijski enotnosti tudi druge slovenske izvoljene predstavnike, saj obstajajo tudi na naši občinski ravni stvari, ki bi morale združevati vse slovenske izvoljene predstavnike, ne glede na njihovo strankarsko pripadnost. Šlo bi med drugim za znak zrelosti, ki bi prav gotovo nekaj pomenil tudi v očeh večinskega naroda.

M.B.

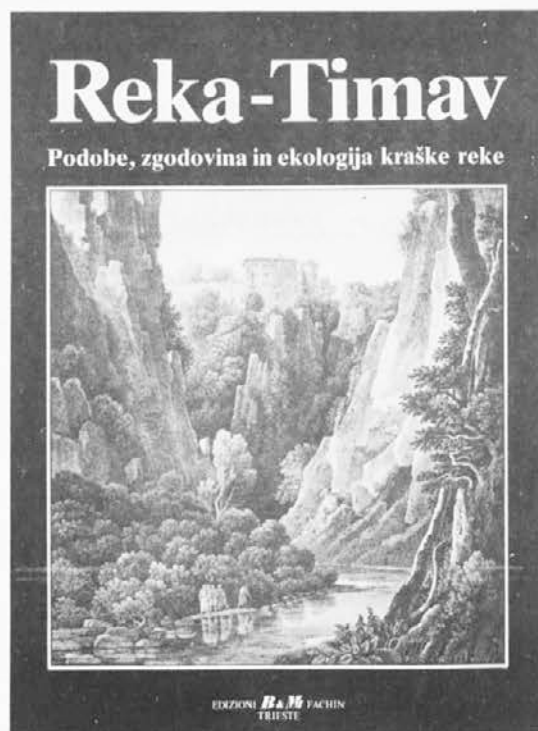
Volilne zadrege

Kaže, da so socialisti, ki jih tudi v naši občini po vsem sodeč v resnici vodita Carbone in Seghene, našli nekaj slovenskih kandidatov za skorajšnje občinske volitve. Res je, da na kandidatno listo niso sprejeli bivšega odgovornega urednika Primorskega dnevnika Boga Samso, baje zato, ker ni še dovolj zrel socialist (ali pa zato, ker je preveč Slovenec?). V zameno pa so vzeli več mlajših domačinov, katerim so baje med drugim obljubili tudi veliko in predvsem oprijemljivo pomoč pri ustanavljanju oziroma razvijanju zadrug ipd. Tudi to pač spada v socialistično »pragmatičnost«.

Sicer pa bodo, kot kaže, socialistom mnogi delali hudo konkurenco v prizadevanjih za italijanskega župana, kar je po izjavah Caldija glavni cilj PSI v tej volilni preizkušnji. S tem geslom se je namreč v zadnjem času pojavila tudi nenavadna koalicija med Listo za Trst in zelenimi z znakom marjetice, ki jih pri nas vodi dosedanji občinski odbornik Certo. Seveda pa bi med takšnimi konkurenti ne smeli pozabiti niti na neofašiste MSI, katerih druga glavna skrb so dvojezične osebne izkaznice, ki jih izdaja naša občina.

(nabrežinski tacchetto di ghino)

Knjiga o Reki-Timavu zdaj tudi v slovenščini

Naslovna stran knjige

V teh dneh je prišlo iz tiskarne večavtorsko delo »Reka-Timav. Podobe, zgodovina in ekologija kraške reke«. Gre za slovenski prevod oziroma priredbo knjige »Il Timavo. Immagini, storia, ecologia di un fiume carsico«,

ki je pred dobrim letom izšla pri tržaški založbi Fachin. Slovensko izdajo je uredila Irena Trenc-Frelih, za prevode je poskrbel Jože Stabej, izšla pa je pri založbi Mladinska knjiga v Ljubljani.

Delo seveda govori o skrivnostni kraški reki, ki se rodi pod Snežnikom kot Reka in po približno 50 kilometrih ponikne v Škocjanskih jamah ter naposled privre spet na dan kot Timav tik pred morjem v Štivanu. Gre za večstransko in večplastno obravnavo, pri kateri sodelujejo strokovnjaki z obeh strani meje. Zgodovinar Giuseppe Vecchio piše o Timavu od antike do srednjega veka, Enrico Halupca o starih kartografskih upodobitvah Reke-Timava, Luigi Foscan o fevdalnih gradovih ob njej oziroma njiju, umetnostna zgodovinarja Borut in Mojca Uršič o umetnostni preteklosti doline Reke, Fabio Forti o problemu podzemskega toka te kraške reke, France Habe o mlinih in žagah ob Reki, Sergio Dolce in Fabio Stoch o živalstvu in ekologiji, France Leben pa o arheološkem ambientu.

Knjiga je resnično razkošna. Obsega več kot 350 strani večjega formata ter krasijo jo številne slike in druge ilustracije. Prav gotovo zasluži posebno pozornost in tudi poglobljeno strokovno oceno. Z naše strani naj izrazimo le zadovoljstvo, da bo knjiga zdaj v svoji slovenski izdaji lažje pomagala odkrivati tudi tukajšnjemu slovenskemu človeku, kako vsestransko bogat je košček zemlje, na katerem živimo.

Devinsko-nabrežinski tajnik Slovenske skupnosti Antek Terčon: »Ponosno in samozavestno za resnično enakopravnost«

■ nadaljevanje s 1. strani

skozi ohranili župansko mesto v domačih rokah. To nam je omogočilo tudi odgovorno ravnanje Igorja Tute, ki ni hotel podrediti svoje narodnostne pripadnosti partijski disciplini. Moramo se namreč zavedati, da socialistom ni šlo le za župana, ampak da so hoteli imeti italijanskega župana v naši občini. Zato je treba tudi izreči vse priznanje Krščanski demokraciji, ki je še naprej podpirala Brezigarja na najodgovornejšem mestu in torej ni nasedla nacionalistični propagandi PSI.

Katere dogodke in katere politične akcije bi najraje omenil iz časa svojega tajnikovanja?

Minili sta približno dve leti, odkar sem bil izvoljen za sekcijškega tajnika, in mislim, da je bilo veliko omembe vrednih akcij, ki smo jih izpeljali skupno z mojim predhodnikom Ivanom Brecljem ter ob podpori celotne stranke. Omenil bi le tiste pridobitve, ki so pri domačinih najbolj občutene: šempolajsko društvo Vigred, devinska zbor Fantje izpod Grmade in dekliški zbor Devin, skirokarji Grmade in smučarski klub Devin so prišli do lastnih sedežev. To je poleg uresničitve ene izmed točk našega programa tudi velika pridobitev za celotno našo skupnost. Poleg tega imamo zagotovilo (celo v konvenciji s Fin. Tour.), da bo tudi YC Čupa končno prišla do svojega sedeža. Kar se tiče organizacijskih akcij, je po mojem najvažnejše, da smo dvakrat zaporedoma dobro izpeljali NAŠ PRAZNIK skupno z zgoniško sekcijo. To je prava pot, ki nam omogoča medsebojno pomoč in ki brez dvoma koristi celotni Slovenski skupnosti.

Slovenska skupnost že od svojega nastanka bide v devinsko nabrežinski občini predvsem boj zoper raznarodovanje, kar je dejansko neločljivo povezano z bojem za ohranjanje in varovanje zemlje, v širšem pomenu te besede. Ali ne vidiš v nekaterih stališčih novopečenih in povečini priseljenih »zelenih« v bistvu voljo po oblasti v občini in torej po raznarodovanju slovenskih domačinov?

Vprašanje zaštite okolja in bolj specifično našega Krasa se prevečkrat izkorišča s strani več ali manj novopečenih »prijateljev Krasa«, katerim se v zadnjem času pridružujejo »zeleni«. Osebnostno sem mnenja, da so pobudniki teh akcij vedno isti »prijatelji« domačinov, ki bi si hoteli zastonj prisvojiti naše največje bogastvo, t.j. zemljo, katero že stoletja sami čuvamo, saj smo jo ohranili v glavnem še nepokvarjeno. Jasno je, da omenjeni gospodje skrivajo tiho željo po prevzemu oblasti v naših vaseh in si v bistvu želijo, da bi spravili na zapeček sicer dobrega, a primitivnega in včasih omejenega Kraševca, kot pravi široko razširjeni stereotip.

Tudi z zelenimi se torej »muzika« ni spremenila. Kje so bili tisti gospodje, ki se zdaj zanimajo za prihodnost Seslanskega zaliva, ko nam je birokratski stroj naravnost požiral zemljo in nam jo spreminjal v vrsto pozidanih šahovnic ob nepopravljivi škodi za slovensko avtohtono prebivalstvo?

Deloma sem že odgovoril na zastavljeno vprašanje. Pozivi v zvezi s Seslanskim zalivom vseh novopečenih naravovarstnikov skri-

vajo cilj, da se onemogoči vsakršni razvoj občine in da se obenem pokaže nesposobnost občinske uprave, da se sooča in predvsem odloča tudi o tako važnih načrtih. Slovenska skupnost (in še pred njo Slovenska demokratska zveza) se je stalno zanimala za primerno turistično uveljavitev Seslanskega zaliva ob živi skrbi, da bi se tudi ta naš naravni biser ne spremenil v več ali manj luksuzna stalna bivališča. Mislimo, da nam je tokrat uspelo s podrobnim regulacijskim načrtom in s konvencijo, ki je bila v teh dneh sprejeta in kolikor nam dovoljuje zakonodaja ter seveda ob razumevanju družbe Finsepol zagotoviti resničen turistični razvoj ob čim manjši škodi na zelenem področju ter ob zaščiti vseh interesov domačega prebivalstva. (Naj omenim samo, da je zagotovljen prost dostop do obale vsem in da bodo domačini lahko brezplačno uporabljali tudi tisto plažo, ki bo za ostale na razpolago le proti plačilu).

Antek Terčon

Približno mesec nas loči od občinskih volitev. Misliš, da so še polno veljavne temeljne programske točke, s katerimi se je Slovenska skupnost z uspehom predstavila na zadnjih volitvah?

Program SSK že tradicionalno obsega dva dela: prvi del zadeva splošno uveljavljanje pravic, katerih še ne uživamo; drugi del pa se nanaša na specifične krajevne probleme s posebnim ozirom na širjenje kulture sožitja med tu živčima narodoma. Lahko trdim, da smo svoje cilje v glavnem dobro dosegali in da jih bomo, ob primerni uveljavitvi na prihodnjih volitvah, lahko še utrdili.

Kako potekajo priprave na volitve?

Devinsko-nabrežinska sekcija SSK redno deluje in njeni organi se redno sestajajo, zato je priprava na bližnje volitve pravzaprav rutinsko delo. Pospešili smo ritem sestankov in vsak mesec prirejšamo dobro obiskane javne sestanke izmenoma po vaseh naše občine, da slišimo predloge in kritike vseh občanov. Ugo-

tavljam, da so sestanki ne le dobro obiskani, ampak da prisotni tudi lepo sodelujejo. V teku so priprave za sestavo kandidatne liste in naš cilj je, da privabimo čimveč novih kandidatov, ki morajo nujno zastopati vse vasi in čimveč poklicev med našimi ljudmi. Seveda se bomo trudili, da v svojo sredo pritegnemo tudi nekaj neodvisnih kandidatov, ki pa morajo kazati zavzetost in predanost tistim osnovnim zahtevam naše manjšine, za katere se že dolga leta borimo.

Ali lahko navedeš ime kakega kandidata?

Kot sem že omenil, je lista še v pripravi, lahko pa že sedaj povem, da bo dosedanji župan Brezigar še vedno nosilec liste, saj s tem dejanjem, kljub njegovi veliki zaposlenosti, hočemo jasno in javno pokazati voljo po nadaljevanju začete politike upravljanja, ki je kljub objektivnim težavam (zavedajmo se, da smo upravljali več časa brez potrebne večine) stvarno dokazala, da se lahko z resnim pristopom marsikaj doseže v dobrobit vseh. Naj mi bo dovoljeno omeniti še nekatere od najvažnejših uspehov, ki smo jih dosegli: ureditev nabrežinskega trga, metanizacijo, začetek gradnje kulturnega doma, dokončano javno razsvetljavo, ureditev in posodobitev otroškega centra v Sesljanu itn.

Na katere probleme bi posebej rad opozoril volivke in volivce v devinsko nabrežinski občini?

Ne mislim se spuščati v podrobnosti programa, saj vemo, da je lahko ta demagoški; rad pa bi opozoril naše dosedanje in nove (upam, da jih bo dosti) volivce, da je naša stranka s svojim dolgoletnim delom dokazala, da resnično štiti koristi domačinov in še posebej Slovencev ter da ne misli pooblašati nikogar, naj reši še nerešena vprašanja. V naši občini je končno — tudi po naši zaslugi — prišlo do zadovoljivega sožitja med tu živčima narodoma in mi se mislimo še naprej truditi, da to bogastvo ohranimo in po možnosti okrepimo. Vsak zaveden Slovenec, vsak iskreno misleč občan lahko v kandidatih naše stranke najde primerne človeka, ki ga bo vredno zastopal v novem občinskem svetu.

Kaj bi še povedal slovenskim ljudem v naši občini?

Od nastanka naše narodne stranke, ki zbira pod svojo streho Slovence različnega svetovnega nazora, je bilo eno naših glavnih gesel »S PONOSOM NAPREJ« — in to je še vedno veljavno! Sam bi dodal samo še nekaj, in sicer »SAMOZAVESTNO ZA RESNIČNO ENAKOPRAVNOST«. Ko danes izginja komunistični ali realsocialistični mit na Vzhodu in ko Slovenija stopa na pot demokratizacije in končno sprejema naše teze pluralizma in narodnostne samostojnosti, je dolžnost vseh Slovencev, da stopajo po zgodovinski poti lastnega zastopstva, kot nas uči tudi naša matična domovina. Zato pozivam, da ne nasedamo lažni propagandi tistih, ki se podreajo tujcem in ki so nam do včeraj obljubljali raj, v resnici pa so povsod spravili države, kjer so bili na oblasti, na rob propada. Vsakomur bo pred svojo vestjo lahko sprejeti pravo odločitev, s katero bo pripomogel, da se bomo Slovenci še bolj uveljavili.

Britanski prestolonaslednik Charles že drugič na obisku v naši občini

Od ponedeljka, 26., do srede, 28. marca, se je mudil na obisku na Tržaškem britanski prestolonaslednik, waleški princ Charles. Prišel je, da bi se udeležil 11. zasedanja Mednarodnega sveta zavodov združenega sveta, kateremu predseduje. Na zasedanju, ki je potekalo v torek dopoldne na tržaškem županstvu, so med drugim sklenili okrepiti sodelovanje z vzhodnoevropskimi državami, zlasti s Slovenijo, Hrvaško in Madžarsko. Govor je bil tudi o možnosti, da bi poleg šestih že obstoječih, med katerimi je devinski, odprli podobna zavoda še na Norveškem in v Hong Kongu.

Princ Charles je med svojim obiskom imel za bazo Devin, bodisi zato, ker je tu sedež Jadranskega zavoda združenega sveta, kot tudi zato, ker je bil gost svojega bratranca Karla Aleksandra Thurn und Taxisa na devinskem gradu. V ponedeljek zvečer se je udeležil koncerta v gledališču Verdi v Trstu in nato sprejema na Tržaški trgovinski zbornici, v torek pa je po zasedanju Mednarodnega sveta zavodov združenega sveta bil gost pri tržaškem prefektu, popoldne pa se je srečal z domačini in z gojenci zavoda v Devinu, kjer se je obisk tudi zaključil z večerjo na gradu.

Charlesov obisk je seveda pritegnil veliko pozornost na krajevni in širši ravni ter med drugim privabil v Trst dva ministra, zunanjega ministra De Michelisa in šolskega ministra Mattarello. Žal pa britanski prestolonaslednik na svojem drugem obisku pri nas (prvič je bil jeseni 1984) ni imel sreče z vremenom, saj je deževalo in pihala je mrzla burja. Prav zaradi nenaklonjenih vremenskih razmer je v torek odpadlo predvideno srečanje z domačini na devinskem trgu. Kljub temu pa ga je župan Bojan Brezigar ob prisotnosti nekaterih krajevnih predstavnikov nagovoril v imenu občanov, in sicer na sedežu zavoda v Devinu. Govoril je v slovenščini in italijanščini, zaključil pa je s pozdravom v angleščini. V slovenščini in italijanščini je povedal približno isto, in to objavljamo tu spodaj.

Kaj je župan povedal waleškemu princu

Kraljeva visokost!

V veliko čast mi je, da Vam lahko izrekam v imenu prebivalstva devinsko-nabrežinske občine dobrodošlico ob Vašem drugem obisku v Devinu.

V zadnjih letih je Devin doživel nekatere spremembe in v veliko veselje mi je ugotovitev, da gre za spremembe v smeri načel in idealov Zavoda združenega sveta, to je prijateljstva, sodelovanja in medsebojnega razumevanja. Devin je v teh letih pomagal Zavodu. Ta ugotovitev ne velja samo za javne uprave, ampak tudi za naše prebivalstvo, ki ni pomagalo le z namenom, da koristi mednarodni ustanovi, ki prinaša sloves temu kraju bogatih kulturnih tradicij, ampak tudi zato, ker ta ustanova omogoča vključitev Devina v širši kontekst mednarodnega sodelovanja, ki je osnova za Evropo in svet miru, za katerim vsi hrepenimo.

Vendar z enako gotovostjo lahko trdim, da je tudi Zavod pomagal Devinu in njegovemu prebivalstvu. Ta mladina, ki prihaja z vseh koncev sveta, ki pripada toliko rasam in ki govori toliko različnih jezikov, je prispevala k ustvarjanju prepričanja, kako nesmiselne so umske pregrade v okolju, ki je zgodovinsko dvojezično, v katerem živijo skupaj Italijani in Slovenci, a ki še vedno obstajajo ne zato, ker bi bile nepremostljive, ampak ker jih oplajajo tisti, ki imajo od tega korist.

Kraljeva visokost!

Do Vašega obiska prihaja v zelo pomembnem obdobju zgodovine evropske celine. Še pred letom dni je le malokdo izmed nas lahko predvideval tak razvoj dogodkov. Vendar vse delo še ni opravljeno. Sedaj si je treba prizadevati za ustvarjanje novih odnosov, ki bodo osnova za drugačen koncept Evrope, ne več razdeljene na dva tabora, ampak osnovane na široko zastavljenem sodelovanju. Vsi z zaupanjem zremo v bodočnost, nekateri pa tudi delajo za bodočnost. In prav Jadranski zavod združenega sveta je ustanova, ki si prizadeva za boljše medsebojno spoznavanje evropskih narodov. Zato ni naključje, da je bila temu Zavodu poverjena naloga za uveljavljanje programa mednarodne mature v vzhodnoevropskih deželah, kajti ta zavod je nastal tu, na strateški točki, prav uprt proti Vzhodu, kot ena izmed možnosti novih kulturnih stikov in povezav. Z veseljem torej jemljemo na znanje, da to delo žanje uspehe, in ponosni smo, da se v naši občini, ki jo je zgodovina v tem stoletju tako hudo preiskušala in ki je žrtvovala mnogo človeških življenj ter utrpela izredno gospodarsko in kulturno škodo, razvijajo tako pomembne pobude, katerim želimo tudi za bodočnost zagotoviti vso podporo.

Odobren nov načrt za obrtniško cono

Občinski svet je odobril načrt za obrtniško cono pri Nabrežini Kamnolomih, ki ga je po nalogu obrtniškega konzorcija iz Nabrežine izdelal arh. Marino Kokorovec. Načrt mora sedaj še odobriti deželna uprava, kar se verjetno ne bo zgodilo pred volitvami.

Načrt predvideva 17 parcel za obrtne delavnice, v velikosti približno 1.500 kvadratnih metrov vsaka. Poleg tega je načrt opremljen s podatki o vseh infrastrukturah, od ceste, ki bo povezovala obrtniško cono s pokrajinsko cesto, do vseh napeljav.

Kot je znano, je bila ta obrtniška cona že nekajkrat v središču polemik, saj so se tej namembnosti zemljišča ob železniški progi pri Kamnolomih uprli še zlasti ekologisti, ki so mnenja, da je tisto zemljišče naravoslovno nadvse zanimivo. Dejansko pa gre za zemljišče, ki je bilo še v tem stoletju namenjeno obdelovanju kamna, in je gozd, ki je tam zrasel, naravoslovno nezanimiv in nepomemben, kot so potrdili nekateri priznani strokovnjaki in tudi samo deželno ravnateljstvo za gozdove, ki je izdalo ustrezno dovoljenje za sečnjo na celotnem področju.

Sedaj mora načrt odobriti dežela, točneje deželna komisija, ki ga je že enkrat zavrnila. Občina je zahtevala ponovno preučitev načrta in ob tem poudarila, da je zemljišče naravoslovno nezanimivo in je poleg tega odmaknjeno, kar pomeni, da obrtnih delavnic ne bo mogoče videti z nobene prometne poti, razen z železnice. Poleg tega tudi samo dejstvo, da leži zemljišče tik ob železnici, govori v prid tej izbiri, saj bodo poslopja nižja od železniškega nasipa.

Na osnovi teh ugotovitev je treba upati, da bo dežela načrt odobrila in da bodo torej poštena stališča upravljanja teritorija prevladala nad partikularizmi nekaterih, ki so očitno napovedali vojno obrtniški coni kot taki in z njo tudi občinski upravi.

Princ Charles se je z županom Brezigarjem pogovarjal tudi o problemih Slovencev v Italiji